

Územní plánování v dopravě

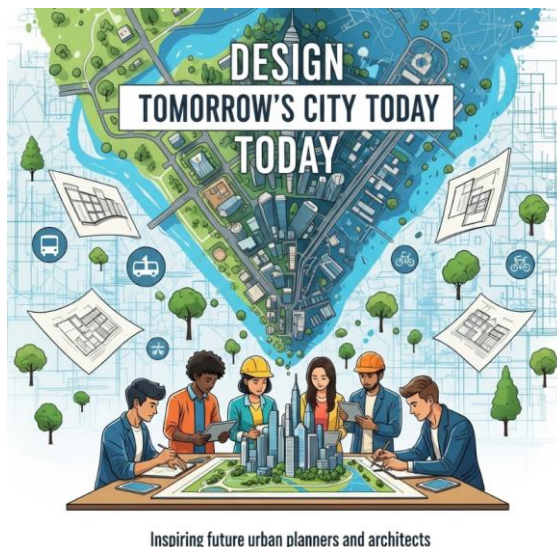
Zadání skupinových prací

Studijní materiál

Ing. Michaela Ledvinová, Ph.D.

Návrh ideálního města

Cílem vaší práce je vytvořit koncept ideálního města z pohledu plánování území a dopravní infrastruktury v kontextu kvality života a udržitelné mobility.

Výsledek Vaší práce budete prezentovat před svými spolužáky. Během prezentace je klíčové jasně a stručně vysvětlit vaše hlavní nápady a připravit se na následnou diskuzi.

Inspirace a doporučené zdroje

Pro váš projekt se můžete inspirovat řadou moderních urbanistických konceptů a přístupů. Nevytvářejte kopii, ale spíše se seznamte a zamyslete se nad existujícími koncepty, myšlenkami... a kreativně je aplikujte na vlastní návrh.

Čím se můžete inspirovat?

- ✓ 15minutové město: Koncept, ve kterém by měl mít každý obyvatel přístup k základním službám (obchod, práce, škola, zdravotnictví, park) do 15 minut chůze nebo jízdy na kole, popř. MHD.
- ✓ Kompaktní město: Koncept podporující vysokou hustotu zalidnění a smíšené funkční využití, což snižuje rozlohu města a potřebu dopravy.
- ✓ Modely městské dopravy: Prostudujte si příklady ze Skandinávie (např. Kodaň, Malmö) nebo Nizozemska (např. Amsterdam), kde se klade velký důraz na cyklistiku a veřejnou dopravu. Samozřejmě můžete čerpat i jinde 😊
- ✓ Nástroje územního plánování: Vycházejte z legislativy a principů, se kterými jsme se seznámili na přednáškách, jako je hierarchie komunikací, územní plány, regulační plány atd.
- ✓ Bioclimatic urbanism: Zvažte, jak váš návrh města reaguje na lokální klimatické podmínky, například pomocí modrozelené infrastruktury a orientace budov.
- ✓ Dostupná odborná literatura a internetové zdroje.

Formát a hodnocení

Prezentace: Každá skupina bude mít na úvodní prezentaci maximálně 10 minut. Zaměřte se tedy na nejdůležitější body Vašeho návrhu a nepouštějte se do zbytečných detailů. Vaším cílem je zaujmout publikum a představit jim hlavní myšlenky vašeho ideálního města.

Diskuze: Po prezentaci následuje diskuze s ostatními spolužáky. Vaším úkolem bude nejen odpovídat na dotazy, ale také aktivně diskusi řídit a podněcovat. Ukažte, že se v tématu orientujete a dokážete obhájit své návrhy.

Hodnocení: Hodnocena bude kvalita a originalita vašeho návrhu, jasnost a srozumitelnost prezentace, a především vaše schopnost vést a usměrňovat diskusi. Důraz bude kladen na vaši argumentaci a pohotovost při reakcích na dotazy.

Klíčové body pro prezentaci

Při přípravě prezentace se zaměřte na následující oblasti. Každé z nich věnujte stručný, ale výstižný snímek.

A) Velikost a struktura města

Jak velký je váš návrh a kolik má obyvatel?

Proč jste zvolili právě tuto velikost a strukturu (monocentrická vs. polycentrická)?

B) Prostorové uspořádání a doprava

Jak jste rozmístili funkční zóny, abyste omezili nutnost dojíždění?

Jak vypadá hlavní dopravní síť a jaká opatření používáte k řízení dopravy?

C) Modal Split

Jaké je vaše cílové rozdělení používané dopravy (pěší, cyklistická, MHD, IAD) a jak toho chcete dosáhnout? Uveďte 2-3 hlavní opatření.

D) Modrozelená infrastruktura

Jak jste integrovali zeleň a vodní prvky do návrhu?

Jak tyto prvky pomáhají s adaptací na změnu klimatu a jak se propojují s dopravní infrastrukturou?

Těším se na vaše prezentace a na zajímavé diskuze, které z nich vzejdou 😊

Pokud máte jakékoli dotazy ohledně přípravy, neváhejte se na mě obrátit.

Hodně štěstí!

Michaela Ledvinová

Komplexní analýza a návrh organizace uličního prostoru v kontextu bezpečnosti, chování uživatelů a udržitelné mobility

Cílem vaší práce je provést **komplexní analýzu vybraného uličního prostoru** a na základě principů **udržitelného plánování navrhnout inovativní uspořádání, které zvýší bezpečnost dopravy, podpoří udržitelné způsoby dopravy a pozitivně ovlivní chování všech uživatelů, resp. účastníků silničního provozu, a to vše v kontextu kvality městského života.**

Pro zpracování práce si vyberte „rušnější“ ulici s obchody, významnými cíli dopravy..., kde se pohybují chodci, cyklisté, auta, vozidla VHD...

Vaším úkolem bude navrhnout 4 variantní uspořádání vybraného uličního úseku:

- 1) Bez stavebních úprav se silnou preferencí udržitelných způsobů dopravy.
- 2) Bez stavebních úprav s přiměřenou preferencí udržitelných způsobů dopravy.
- 3) S využitím stavebních úprav se silnou preferencí udržitelných způsobů dopravy.
- 4) S využitím stavebních úprav s přiměřenou preferencí udržitelných způsobů dopravy.

Výsledek Vaší práce budete prezentovat před svými spolužáky. Během prezentace je klíčové jasně a stručně vysvětlit vaše hlavní nápady a připravit se na následnou diskusi.

Inspirace a doporučené zdroje

Pro váš projekt se můžete inspirovat řadou moderních urbanistických a dopravních konceptů. Nevytvářejte kopii, ale spíše se seznamte a zamyslete se nad existujícími koncepty, myšlenkami... a kreativně je aplikujte na vlastní návrh.

Kromě poznání vybrané ulice přímo na místě, se zamyslete také nad následujícími přístupy, které vám mohou posloužit jako inspirace:

- ✓ "Vize Nula" (Vision Zero, např. [zde](#)): Koncept s cílem eliminovat úmrtí a vážná zranění v silničním provozu prostřednictvím designu, technologií a edukace. Tento koncept je v souladu s cíli dopravního zklidňování, které usiluje o snížení nehodovosti a zkvalitnění života v obcích.

- ✓ "Sdílený prostor" (Shared Space, např. [zde](#)): Přístup k designu veřejných prostranství, který odstraňuje tradiční dopravní značení a segregaci mezi vozidly a chodci s cílem zvýšit vzájemnou pozornost a snížit rychlost. Definici a principy sdílené zóny, která je založena na nízkých jízdních rychlostech a vzájemné ohleduplnosti, naleznete v [TP 132](#). Důležité je vyvážení pobytové, společenské, obchodní i dopravní funkce a přednostní řešení uličního prostoru v jedné výškové úrovni.
- ✓ "Kompletní ulice" (Complete Streets, např. [zde](#)): Koncept (převážně z USA), který zajišťuje bezpečný, pohodlný a bezbariérový přístup pro všechny uživatele ulice, včetně chodců, cyklistů, uživatelů veřejné dopravy a motoristů všech věkových kategorií a schopností. Tato myšlenka je v souladu se zásadami dopravního zklidňování, které se zaměřuje na zvýšení bezpečnosti všech účastníků provozu, humanizaci dopravního prostoru, zlepšení podmínek pro zranitelné účastníky provozu a efektivní využití prostoru komunikace.
- ✓ Příklady dobré praxe: Prostudujte si příklady nejen ze Skandinávie nebo Nizozemska (např. Kodaň, Amsterdam), ale i jiných měst, kde se klade velký důraz na pěší, cyklistiku a veřejnou dopravu a bezpečnost uličního prostoru. Zamyslete se také nad koncepty jako "houbové město", nezapomeňte ve svých návrzích skloubit dopravní a modrozelenou infrastrukturu.
- ✓ Nástroje a dokumenty upravující územní plánování, potažmo úpravu uličního prostoru: Vycházejte z legislativy a principů, se kterými jsme se seznámili na přednáškách, jako je hierarchie komunikací, územní plány, regulační plány atd. Územní plán je klíčový pro definování funkcí komunikací a zanesení významných pěších a cyklistických tras. [Politika územního rozvoje ČR](#) vymezuje celostátní priority pro zajištění udržitelného rozvoje území, včetně podpory veřejné, cyklistické a pěší dopravy a hospodaření se srážkovými vodami. [Stavební zákon](#) mimo jiné vymezuje veřejnou infrastrukturu, do které patří i dopravní infrastruktura a zelená infrastruktura. [TP 132](#) uvádí, že územní plánování má vytvářet podmínky pro upřednostňování veřejné hromadné, cyklistické a pěší dopravy. Navíc zdůrazňuje potřebu koordinace veřejných zájmů a rozvoje zelené infrastruktury pro zvýšení kvality vystavěného prostředí. Dále uvádí, že cílem dopravního zklidňování je snížení nehodovosti a zkvalitnění života v obcích. Dopravně-organizační opatření působí na řidiče psychologicky/vizuálně a uspořádání prostoru komunikace se navrhuje tak, aby řidič byl psychologickou motivací veden k žádoucímu dopravnímu chování a volbě rychlosti. [TP 179](#) se souhrnně zabývá pravidly a principy pro navrhování pozemních komunikací tak, aby byly bezpečné a komfortní také pro užívání jízdních kol, podrobně rozpracovává aspekty návrhu komunikací pro cyklisty. Zdůrazňují, že integrační opatření pro cyklisty napomáhají lepšímu vzájemnému vnímání cyklistů a řidičů a předvídatelnějšímu chování.
- ✓ Nástroje pro vizualizaci a plánování: Pro vizualizaci návrhů využijte např. nástroj [streetmix.net](#). Pro inspiraci v oblasti přírodě blízkého hospodaření s dešťovou vodou můžete nahlédnout na web [pocitamesvodou.cz](#).
- ✓ Dostupná odborná literatura a internetové zdroje.

Formát a hodnocení

Prezentace: Každá skupina bude mít na úvodní prezentaci maximálně 10 minut. Zaměřte se tedy na nejdůležitější body Vašeho návrhu a nepouštějte se do zbytečných detailů. Vaším cílem je zaujmout publikum a představit jim hlavní myšlenky vašeho ideálního města.

Diskuze: Po prezentaci následuje diskuze s ostatními spolužáky. Vaším úkolem bude nejen odpovídat na dotazy, ale také aktivně diskuzi řídit a podněcovat. Ukažte, že se v tématu orientujete a dokážete obhájit své návrhy.

Hodnocení: Hodnocena bude kvalita a originalita vašeho návrhu, jasnost a srozumitelnost prezentace, a především vaše schopnost vést a usměrňovat diskuzi. Důraz bude kladen na vaši argumentaci a pohotovost při reakcích na dotazy.

Klíčové body pro prezentaci

Při přípravě prezentace se zaměřte na následující oblasti. Každé z nich věnujte stručný, ale výstižný snímek.

A) Analýza současného stavu vybrané ulice (vybraný uliční úsek „navnímejte i naživo“, nejen z mapových podkladů; při terénním průzkumu se dívejte kolem sebe...)

- Charakteristika ulice: Kterou ulici jste vybrali a proč? Jaké významné cíle (obchody, služby, školy, zdravotnická zařízení apod.) se v ní nacházejí? Jaký je mix uživatelů (chodci, cyklisté, auta, MHD)? Jaké jsou celkové rozměry prostoru („ode zdi ke zdi“, šířka HDP a PDP)?
- Identifikace problémů a souvislostí: Jaký problém s uspořádáním prostoru vnímáte? Jaká je organizace dopravy a jak se projevuje chování všech účastníků silničního provozu? Jaká je souvislost mezi organizací dopravy, chováním účastníků silničního provozu a bezpečností dopravy na dané ulici?

B) Konceptuální rámec a inspirace

Představte, jakými principy a koncepty jste se při návrhu inspirovali. Jak se tyto principy promítly do vašeho řešení a jakým způsobem vedou k vyšší bezpečnosti dopravy, lepšímu chování uživatelů a podpoře udržitelné mobility? Jak Vaše návrhy akceptují začlenění modrozelené infrastruktury?

C) Návrhové varianty a využití nástrojů

Stručně popište každou variantu, s důrazem na její specifika. Jak jste přistupovali k jednotlivým variantám? Jaké změny jste navrhli? Co od těchto změn očekáváte?

D) Porovnání, zhodnocení a dopad na udržitelnost a kvalitu života

Na základě, čeho jste varianty porovnali? Jaké jsou hlavní klady a zápory každé z navrhovaných variant z pohledu bezpečnosti dopravy, udržitelné mobility, chování účastníků provozu, integrace modrozelené infrastruktury a adaptace na klimatické změny a celkové kvality života v ulici? Kterou variantu považujete za nejvhodnější a proč?

Těším se na vaše prezentace a na zajímavé diskuze, které z nich vzejdou 😊

Pokud máte jakékoli dotazy ohledně přípravy, neváhejte se na mě obrátit.

Hodně štěstí!

Michaela Ledvinová

Vytvořeno v rámci projektu **Green Deal UPCE**, reg. č. NPO_UPCE_MSMT-2142/2024-4.

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons BY-SA 4.0. Pro zobrazení licenčních podmínek navštivte <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

